

Koolmezen overspoelen Nederland

De laatste weken is ons land overspoeld door koolmezen. Vogelaars telden in de maand oktober bijna 80.000 koolmezen en gaven deze door via de website Trektellen.nl. Het gaat om een van de grootste koolmezeninvasies ooit. Oorzaak: het grote tekort aan beukennotjes en andere boomzaden in de bossen van Noordoost-Europa.

Koolmees (foto: Martin Hierck)

Om te kunnen overwinteren, zijn de mezen afhankelijk van het aanbod van noten en zaden in het bos. Dit aanbod varieert per winter. In zogenaamde mastjaren zetten bomen veel vruchten en zaden af. Zo was 2011 een erg goed jaar voor de beuk. Omdat de koolmees verzot is op beukennoten, profiteerde de soort daar volop van. Dit jaar is juist een erg slecht beukennotenjaar. Ook zijn er weinig andere boomzaden in de Europese bossen te vinden. Koolmezen, maar ook andere mezen, hebben massaal gereageerd op deze schaarste.

Record

In september waren de eerste tekenen van de uittocht uit het noordoosten al zichtbaar. Vooral de zwarte mees werd in deze maand in flinke aantallen in ons land gezien. Net als de koolmees reageerde deze mezensoort op het sterk verminderde voedselaanbod. Nadat vanaf begin oktober de aantallen zwarte mezen afnamen, trok de koolmees ons land binnen. Op 18 oktober werd een recordaantal van 6109 exemplaren geteld bij vogeltrektelpost Kamperhoek in Flevoland. Vogeltellers maakten ook in de dagen daarna melding van grote groepen koolmezen die langstrokken. Ter vergelijking: in oktober 2011 telden zij nog geen 7.000 koolmezen in Nederland.

Herkomst

De koolmezen komen, in tegenstelling tot veel andere zangvogels die door ons land trekken, waarschijnlijk niet uit Scandinavië. Uit telgegevens van vogeltrektelpost Falsterbo in het zuiden van Zweden blijkt namelijk dat de aantallen koolmezen daar niet uitzonderlijk hoog waren. Door de massale intocht belandden er ook ruim 10.000 koolmezen in de netten van Nederlandse ringers. Van de gevangen koolmezen bleken enkele exemplaren eerder dit najaar in de Baltische staten zijn geringd. Dit suggereert dat de koolmezen vooral vanuit het noordoosten ons land binnentrokken.

Hoewel veel koolmezen ons land alweer verlaten hebben, zal mogelijk een deel achterblijven. Dan worden de vetbollen en voedertafels binnenkort opvallend drukbezocht.

Tekst: Persbericht [Sovon Vogelonderzoek Nederland](http://www.natuurbericht.nl/?id=9650&Eid=9373)

<http://www.natuurbericht.nl/?id=9650&Eid=9373>